Świadczenie "Za Życiem"

Program „Za życiem” ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Program „Za życiem” dotyczy w szczególności:
1. Wczesnego wspomagania rozwoju dziecka;
2. Opieki, w tym paliatywnej lub rehabilitacji dzieci posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
3. Wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin w przypadku ciąży powikłanej;
4. Pomocy w zabezpieczeniu szczególnych potrzeb, w tym mieszkaniowych, rodzin z dzieckiem posiadającym stosowne zaświadczenie.

Jednym z elementów Programu „Za Życiem” jest jednorazowe świadczenie pieniężne z tytułu urodzenia dziecka w wysokości **4 000 zł**. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

Program „Za życiem” skierowany jest również do rodzin z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o lekkim lub umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych a także do dzieci i młodzieży posiadających odpowiednio opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (o których mowa w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe) i ich rodzin.

Aby otrzymać wsparcie, należy **złożyć wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu w ciągu 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.**

Do wniosku należy dołączyć **dwa zaświadczenia lekarskie:**
1. Zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.
2. Zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające **pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu** - wzór zaświadczenia został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2014 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającego do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawania po tą opieką. Wymóg dostarczenia zaświadczenia lekarskiego/zaświadczenia wystawionego przez położną nie dotyczy osób będących opiekunami prawnymi lub opiekunami faktycznymi dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Przyjmowanie wniosków, ich rozpatrywanie oraz wypłata świadczenia to zadanie wójtów (burmistrzów lub prezydentów miast) realizowane za pośrednictwem ich jednostek organizacyjnych, w większości gmin będzie to ośrodek pomocy społecznej.

Kwoty jednorazowego świadczenia nie wlicza się do dochodu, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Świadczenie nie podlega egzekucji.

W ramach Programu „Za życiem” ciężko chore dzieci do 18 roku życia są uprawnione do skorzystania z wyrobów medycznych, bez uwzględnienia okresów użytkowania. O ilości miesięcznego zaopatrzenia w te wyroby decyduje każdorazowo osoba uprawniona do wystawienia zlecenia na wyroby medyczne. Mają też prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach. W praktyce oznacza to wizytę u lekarza specjalisty i świadczenia szpitalne w dniu zgłoszenia, bądź nie później niż do 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia.

Ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" stosuje się do świadczeniobiorców oraz osób uprawnionych do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510 ze zm.).

Podstawa prawna:
1. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.).

3. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2023 r. Poz. 211).
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2021 r. poz. 199)